

ZPRAVODAJ O TRANSFORMACI

ČÍSLO 1

JE NEJVYŠŠÍ ČAS VYMANIT SE Z PASTI ÚSTAVNÍ PÉČE, UPOZORŇUJÍ ODBORNÍCI

Ústavní péče v Česku segreguje od společnosti více než 100 tisíc lidí. K nápravě tohoto stavu vyzvali odborníci i běžní občané. Výzvu 5 minut po 12. zveřejnili symbolicky na Mezinárodní den lidských práv.

„Ústavní péči jsou vystaveny desítky tisíc dětí, lidí s postižením, duševně nemocných nebo seniorů,“ upozornil Milan Šveřepa z Centra podpory transformace. „Ústavní péče lidi omezuje v jejich právech, připravuje je o možnost rozhodovat o svém životě a odděluje od ostatní společnosti.“

„Život v ústavu

vždycky představuje omezení,“ popisuje Radek Rosenberger z Domova pro osoby se zdravotním postižením Stod na Plzeňsku. „Musíte jít v předem stanovenou dobu ve společné jídelně. Denní hygiena či vyměšování se stávají věcí téměř veřejnou, personál vás chodí kontrolovat i v tom, jestli spíte. Někteří lidé takhle muse-

li žít celý svůj život. A přitom to tak být nemusí. I lidé s postižením mohou mít kontrolu nad svým životem.“

Jedním z těch, kteří mohli odejít z ústavní péče, je Bedřich Ingriš. „Byl jsem na pokoji s 5 lidmi, žádné soukromí, nic,“ popisuje své zkušenosti s ústavní péčí. „Vše bylo na povel – příchody, odchody. Jedi-

dokončení na str. 2

NÁRODNÍ CENTRUM PODPORY TRANSFORMACE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB OCENĚNO JAKO PROJEKT ROKU 2013

Nejlepším profesionálním projektem roku 2013 byl 21. listopadu v Centru současného umění DOX, vyhlášen projekt Národní centrum podpory transformace sociálních služeb projektového manažera Mi-

lana Šveřepy ze společnosti 3P Consulting.

„Vítězný projekt, hlavní soutěžní kategorie Projekt roku 2013, vynikal na rozdíl od ostatních soutěžních projektů v

mnoha oblastech. Projekt naplňoval úspěšně přínosy v sociální oblasti; svou uceleností, velikostí i geografickým záběrem řešení a výrazně převyšoval ostatní finalisty soutěže. V rámci projektového řízení

dokončení na str. 3

ÚVODNÍK

Vážení čtenáři a čtenáři, dovolte, abych

vám v předvánoční čas představil první číslo nového zpravodaje o transformaci sociálních služeb.

Budeme vám v něm přinášet užitečné informace, aktuality a zkušenosti, které využijete při změně ústavních služeb na služby v komunitě. Věřím, že pro vás bude zpravodaj užitečný a zajímavý.

Zároveň bychom vám rádi představili novou organizaci, která se věnuje podpoře deinstitucionalizace – více o ní naleznete na poslední straně zpravodaje.

Přeji Vám příjemné Vánoce a dobrý nový rok.

Milan Šveřepa

JE NEJVYŠŠÍ ČAS... (DOKONČENÍ ZE STR. 1)

ně mě bavilo, že jsem mohl pomáhat sestřám u nich doma či na poli za cigarety nebo pivo. Nyní už v ústavu nežiju – mám svobodu. Mám své peníze, které vím, za co utrácím. Já byl zvyklý venku a nechci být zavřený – nejsem kriminálník.“

Česká republika je vázána mezinárodními právními normami k tomu, aby lidem se zdravotním postižením zajistila péči a podporu v běžném prostředí. Cestou k jejich naplnění je zajištění dostatečného množství podpůrných asistenčních služeb

a zároveň omezování ústavní péče.

„I lidé s těžkým postižením mohou žít ve vlastním domově, obklopeni rodinou a přáteli. Ústavní péče není vůbec nezbytná pro zajištění potřebné podpory, jak se někdy tvrdí,“ uvedla Milena Johnová ze sdružení Quip. „Lidé jsou nuceni žít v ústavech ne proto, že mají postižení, ale proto, že jim společnost není schopná ani ochotná poskytnout potřebnou pomoc a podporu.“

Výzva 5 minut po 12. upozorňuje, že Česká republika nedělá

dost, aby se situace napravila. „Rozvíjejí se sice některé asistenční služby a v některých ústavních zařízeních pracují na tom, aby umožnili lidem žít v běžném prostředí. Jedná se ale o malou část služeb a lidí – celý systém pomoci je stále chycen v pasti ústavní péče. Do ústavů jde drtivá většina finančních prostředků, žije v nich většina uživatelů sociálních služeb. Dokonce vznikají nová ústavní zařízení,“ doplnil Milan Šveřepa.

Iničiátoři výzvy budou i nadále upozorňovat na problémy ústavní péče a zasazovat se o změnu právních předpisů a systémových nástrojů. Smyslem výzvy je také propojit lidi a organizace, kteří usilují o

Bedřich Ingriš na tiskové konferenci popisuje své zkušenosti z odchodem z ústavní péče.

130

PODPISŮ
PŘIBYLO
POD
VÝZVU
ZA
PRVNÍ
TÝDEN

PODPOŘTE VÝZVU 5 MINUT PO 12.

Celý text výzvy 5 minut po 12. naleznete na webu: http://www.podporatransformace.cz/?page_id=72

Tam se můžete také připojit svým podpisem.

Na www.facebook.com/5minutpo12 sledujte novinky.

NÁRODNÍ CENTRUM OCENĚNO... (DOKONČENÍ ZE STR. 1)

dovedností,“ obhajuje vítězný projekt manažer hodnotícího týmu soutěže Michal Opat. álních služeb.

[Více o soutěži zde](#)

tým hodnotitelů neshledal žádné výhrady, byl identifikován systematický projektový přístup s vyváženým aplikováním tzv. měkkých

Národní centrum podpory transformace sociálních služeb bylo zajištěno na zakázku v rámci projektu MPSV Podpora transformace soci-

NOVÉ ANALÝZY A METODIKY

Na webu trass.cz naleznete řadu nových analýz a metodických postupů využitelných při transformaci sociálních služeb.

Namátkou: analýzy ústavních služeb v jednotlivých krajích, zhodnocení transformace ve vybraných zařízeních a mnoho dalších.

[Více na www.trass.cz.](http://www.trass.cz)

DĚTSKÝ PARLAMENT V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH

Sdružení Quip hledá v sociálních službách příklady fungujících dětských parlamentů nebo jiných struktur, jejichž prostřednictvím jsou do rozhodování o službě zapojovány děti a mladí lidé. Ideálním příkladem by bylo zapojení dětí s postižením v oblasti intelektu, ale není to podmínka.

„Vedle toho nabízíme sociálním službám pro děti a mládež s postižením v oblasti intelektu zapojení do mezinárodního projektu Hear our voices! Smyslem projektu je posílit zapojení dětí do rozhodování, která se jich týkají, a to na individuální úrovni (zejména v rámci individuálního plánování i

každodenního kontaktu s dětmi) i na úrovni celé služby (v podobě dětského parlamentu nebo podobné struktury)“, uvádí Quip na svém webu, kde najdete i další podrobnosti:

www.kvalitavpraxi.cz/konference/detsky-parlament-v-socialnich-sluzbach.html

„SMYSLEM PROJEKTU JE POSÍLIT ZAPOJENÍ DĚTÍ DO ROZHODOVÁNÍ.“

PREMIÉRKA ONTÁRIA SE OMLUVILA ZA ÚSTAVNÍ PĚČI

Premiérka Ontária (Kanada) se omluvila za utrpení způsobené v ústavu pro lidi s postižením.

Omluva přišla společně s mimosoudním vypořádáním, ve kterém se vláda provincie Ontário zavázala zaplatit 35 mil. dolarů lidem, kteří v ústavu Huronia

žily v letech 1945 až 2009. Mimosoudním vyrovnáním se Ontário vyhnulo projednávání případu u soudu – lidé z ústavu a jejich příbuzní totiž podali hromadnou žalobu.

Ústav Hutoria byl zavřen v roce 2009. Symbolem zanedbává-

ní a odlidštění, kterému byly lidé v ústavu vystaveni, se staly hroby, které nenesou jméno pochovaných osob, ale pouze evidenční číslo.

[Zdroj: Liveworkplay.ca](http://Liveworkplay.ca)

PŘEDSTAVUJEME SE: CENTRUM PODPORY TRANSFORMACE, O.P.S.

Společnost pro deinstitucionalizaci sociálních služeb.

Podporujeme přechod od ústavního modelu péče k podpoře poskytované v běžném prostředí. Zasazujeme se o rozvoj komunitních služeb a o změnu ústavů.

Poskytujeme poradenství, vzdělávání a další metodickou podporu ústavním zařízením v transformaci.

Prosazujeme deinstitucionalizaci a věnujeme se osvětě o ní.

Nabízíme:

- školení pracovníků v transformaci ústavní péče
- komplexní podporu ústavním zařízením v transformaci, vč. podpory při vyhodnocení potřeb uživatelů a přípravě transformačního plánu
- pořádání seminářů, besed a přednášek na téma deinstitucionalizace
- přístup k odborné literatuře a dalším zdrojům na téma deinstitucionalizace sociálních služeb.

Donská 9, Praha 10

www.podporatransformace.cz

info@podporatransformace.cz

PF 2014

Přejeme vám příjemné Vánoce
a dobrý nový rok.